

2023-2025 жылдарға арналған гранттық қаржыландыру жобасы

Жобаның атауы: Жасөспірімдердің цифрлық гигиена дағдыларын қалыптастыру және кибербуллингтің алдын алудың әдістемелік жүйесін әзірлеу

ЖТН: AP19679127

Жобаның жалпы қаржысы: 54 840 927,5 (елу төрт миллион сегіз жүз қырық мың тоғыз жүз жиырма жеті, елу тиын)

Жоба жетекшісі: PhD, доцент м.а. Берді Д.К.

Тақырыптың өзектілігі: Қазіргі кезде жасөспірімдер мен ересектер арасында цифрлық гигиенаның жеткілікті деңгейде қалыптастырылмауы негізінде кибербуллинг проблемалары жиі көрініс табуда. Ұсынылған осы ғылыми жобаны іске асыру барысында жасөспірімдердің цифрлық гигиена дағдыларын қалыптастыру, кибербуллингтің алдын алудың теориялық негіздері киберәлеуметтену, әлеуметтік медиа, интернет коммуникация, интернет психологиясы, желілік коммуникация теориялары аясында кеңінен зерттеледі, жасөспірімдерде цифрлық гигиена дағдыларын қалыптастыру және кибербуллингтің алдын-алу модельдері зерттеліп, әдістемелік жүйесі жасақталады және іске асырылады.

Жасөспірімдерде цифрлық гигиенадағдыларын қалыптастыру, кибербуллингтің алдын алудың әдістемелік жүйесін әзірлеу мен тиісті психологиялық әдістемелердің нақтылануы білім беру ұйымдарында білім берудің цифрлық трансформациясы жағдайында жасөспірімдерді оқыту және тәрбиелеудің сапасын арттыруды қамсыздандырады.

Тақырыптың мақсаты: Жасөспірімдердің цифрлық гигиенадағдыларын қалыптастыру және кибербуллингтің алдын алу бойынша кәсіби педагогикалық қызметті жоспарлау, ұйымдастыру мен іске асырудың әдістемелік жүйесін әзірлеу және іске асыру

Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер:

1. Жасөспірімдердің цифрлық гигиенадағдыларын қалыптастыру және кибербуллингтің алдын алудың теориялық негіздері, құрылымдық-мазмұндық сызбасы, психологиялық-педагогикалық шарттары.

2. Жасөспірімдердің цифрлық гигиенадағдыларын қалыптастыру және кибербуллингтің алдын алудың әдістемелік жүйесі, кибербуллингтің алдын алу бойынша әдістемелік семинарлар, кибербуллингтің алдын алу бойынша «Қауіпсіз интернет» тақырыбында танымдық сайт.

3. Web of Science базасының Social Science Citation Index немесе Arts and Humanities Citation Index және (немесе) Scopus базасындағы CiteScore бойынша 35 (отыз бес) процентильге ие рецензияланатын ғылыми басылымда 1 (бір) мақала немесе шолу; ҒЖБССҚК ұсынған рецензияланатын шетелдік және (немесе) отандық басылымда 4(төрт мақала және 3 халықаралық ғылыми-практикалық конференцияға қатысу, «Цифрлық гигиена және кибербуллинг» оқу құралы, «Жасөспірімдердің арасындағы кибербуллингтің алдын алудың ғылыми-әдіснамалық негіздері» монография.

Зерттеу тобының мүшелері:

№	Аты-жөні	Scopus Author ID	Researcher ID	ORCID	Жобадағы қызметі
1.	Берді Динара Кадирханқызы	Scopus Author ID: 56922103300	Researcher: JJS-3264-2023	ORCID: 0000-0002-0553-4015	Жоба жетекшісі, басғылыми қызметкер
2.	Ниязова Гулжан Жолаушиевна	Scopus Author ID: 5582241680		ORCID: 0000-0003-2918-0829	Бас ғылыми қызметкер

		0			
3.	Беркимбаев Камалбек Мейрбекович	Scopus Author ID: 5559939560 0	Researcher ID: AAZ- 5463-2020	ORCID: 0000- 0002-5191-8140	Жетекші ғылыми қызметкер
4.	Қошанова Гүлназира Данебекқызы	Scopus author ID:5770970 7200		ORCID: 0000- 0002-5990-1490	Жетекші ғылыми қызметкер
5.	Миндетбаева Ақнұр Амангелдиевна	-	-	-	Ғылыми қызметкер
6.	Мауленов Сержан Сейтович	-	-	-	Ғылыми қызметкер
7.	Бекболат Маржан Сәкенқызы	Scopus author ID : 5721034219 2		ORCID: 0000- 0002-5474-6348	Ғылыми қызметкер
8.	Сарбаева Макпал Турсынбаевна	Scopus author ID : 5721430046 5	Researcher ID: FUS- 8940-2022	ORCID: 0000- 0002-0901-4164	Ғылыми қызметкер

**2023/2024 жылғы күнтізбелік жоспарға сәйкес жарияланған жұмыстардың тізімі
(болған жағдайда)**

1. Берди Д.К., Беркимбаев К.М., Ниязова Г.Ж. Пути формирования цифровой гигиены у подростков. Известия вузов Кыргызстана, 2023, №3. - С. 204-206. DOI:10.26104/IVK.2023.45.557 (<http://science-journal.kg/ru/journal/2/archive/16484>)
2. Берди Д.К. Реализация программ защиты от кибербуллинга подростков в условиях школы. Современное педагогическое образование, 2023, №10. -С.450-454. http://spo-magazine.ru/archive/?ELEMENT_ID=54441
3. Г.Кошанова, Г.Ниязова, Д.Берди. Кибербуллинг: зарубежный опыт исследования. Наука. Образование. Технологии: тенденции современного развития: сборник статей Международной научно-практической конференции. – Петрозаводск: МЦНП «НОВАЯ НАУКА», 2023, с.79-89. <https://doi.org/10.46916/29092023-1-978-5-00215-095-3>
4. D.Berdi, G.Niyazova, N.Bayterekova , G. Koshanova , I.Usembayeva. Digital hygiene skills and cyberbullying reduction: a study among teenagers in Kazakhstan. International Journal of Evaluation and Research in Education (IJERE) Vol. 13, No. 6, 2024, pp. 4170-4188. DOI 10.11591/ijere.v13i6.28418.
5. Берді Д.К., Сарбаева М.Т., Бекболат М.С. Жасөспірімдер арасында кибербуллингтің педагогикалық аспектілері//Жаһандық цифрландыру дәуірінде жасанды интеллекттің білім беру үдерісіне интеграциясы: Стратегиялар, инновациялар және киберқауіпсіздік мәселелері. Халықаралық ғылыми-практикалық конференция. 2024.-821-825б.
6. Г.Ниязова.Білім берудегі цифрлық тәрбие проблемалары. әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 90 жылдығы аясында Академик Т.Т. Тәжібаевтың туылғанына 114 жыл толуына арналған «Қазақстан ғылымы және оқу-ағарту жүйесі: даму жолдары мен болашағы» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы. 2024.-1000-1002б.

7. M.Bekbolat, K.M.Berkimbayev. Teenagers in the digital age: the impact of family, education, and digital hygiene on cyberbullying Жаһандық цифрландыру дәуірінде жасанды интеллекттің білім беру үдерісіне интеграциясы: стратегиялар, инновациялар және киберқауіпсіздік мәселелері» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференция. 2024.-727-7346.
8. Г.Д.Кошанова. Модель формирования медиаграмотности учащихся//Наука и общество: проблемы и перспективы взаимодействия в современном мире : сборник статей II Международной научно-практической конференции, 2024. — Петрозаводск: МЦНП «НОВАЯ НАУКА». С.141-148.
9. Сарбаева М.Т., Берди Д.К.. Цифровая гигиена в социальных сетях//Актуальные вопросы современной науки и образования: сборник статей XLII Международной научно-практической конференции, Пенза: МЦНС «Наука и Просвещение». – 2024.- С.246-248.
10. Niyazova G, Berdi D, Mussatayeva I, Koshanova G, Zhylysbayeva G. The relevance of developing digital hygiene in adolescents and preventing cyberbullying. *Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys.* 2024;(55):1985-1993. <https://doi.org/10.54919/physics/55.2024.198pg5>